

Зміщення акцентів у бік самостійної роботи студентів є, безперечно, позитивним зрушенням, бо всім відомо, що знання, здобуті завдяки особистій діяльності, глибші, довговічніші, а тому й ціняться вище. Але самостійна робота студента буде по-справжньому продуктивною лише тоді, коли для неї створено належні умови: наявність повного методичного забезпечення, доступність усіх джерел інформації, можливість вчасно одержати консультацію викладача. Використання комп'ютерних технологій дозволить постійно здійснювати самоконтроль у різних формах, що підвищує мотивацію, пізнавальний та творчий рівень навчальної роботи, та забезпечує психологічний комфорт кожному споживачеві знань під час навчання.

Мета викладача — дати настанову та визначити напрямки самостійної діяльності: вчити так, щоб навчити діяти!

*Н. А. Щербакова, канд. екон. наук, доц.,
кафедра аудиту*

ДІЛОВІ ІГРИ — ЯК СКЛАДОВА ІННОВАЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасна стратегія інноваційної політики України повинна бути направлена на виявлення творчих сил нації та примноження інтелектуального потенціалу країни. Важливу роль у досягненні цієї мети повинна відігравати вища освіта. Впровадження інноваційних технологій в освітній процес сприятиме підготовці якісно нових спеціалістів — стратегічно мислячих фахівців найвищого гатунку. Одним із шляхів вирішення цієї проблеми може бути впровадження ділових ігор у навчальний процес.

Використовуючи ділову гру як засіб активізації навчального процесу, викладач налаштовує студентів на розгляд ситуацій та вирішення проблем, з якими вони будуть стикатися в майбутньому, виконуючи свої професійні обов'язки.

В ділових іграх, які відтворюють певні економічні чи виробничі процеси, виключно важливу роль відіграє сполучення різних факторів. Поєднання таких факторів не може бути абстрактним, а вимагає конкретного числового вираження. Наприклад, прийняття рішення стосовно часу чи вартості проведення аудиту підприємства потребує оцінки не тільки обсягу робіт, а й професійного рівня кожного із групи аудиторів, його старанності, можливо фі-

зичного стану. Тому в процесі ділової гри важливо навчити студента давати кількісну оцінку абстрактним явищам.

Ділові ігри являються засобом аналізу прийняття рішень незалежно від того описові вони, чи розпорядчі. Пов'язано це з тим, що після аналізу результатів ділової гри майже завжди виникає необхідність пошуку нової альтернативи, модифікації елементів вибраної стратегії, які порівнювались та оцінювались у процесі гри. Тому в більшості випадків ділові ігри не вирішують в остаточному вигляді ігрову ситуацію, а лише підводять до того, щоб знову модифікувати гру, додавши до неї нові елементи чи нових дійових осіб.

У діловій гри відбувається вільний вибір учасниками своїх дій у певних умовах і в певних межах. Особливістю ділової гри є те, що вона в значній мірі відбувається в уяві гравців і тільки невелика її частина має форму відкритих дій. Сам процес гри подумки аналізується гравцями. Вони аналізують власні припустимі ходи, уявляють можливі відповіді, зважують усі «за» і «проти» кожного вибору перш ніж прийняти остаточне рішення.

Дуже важливо, щоб у ділових іграх моделювалась реальна ситуація, адже ділова гра — модель взаємовідносин людей, які вступають у конфлікт чи співробітництво між собою. Подібні взаємовідносини постійно присутні в тій чи тій формі в економічному житті суспільства та у відносинах його осіб. Таким чином, кожна ділова гра повинна відтворювати реальні ситуації, але звичайно неможливо врахувати всю різноманітність життя.

Ділові ігри можуть пояснити багато економічних процесів, розкрити деякі аспекти функціонування управлінського та господарського механізму, систематизувати проблематику прийняття рішень. Тому використання ділових ігор, як складової інноваційної стратегії в освітньому процесі, повинно носити не епізодичний, а систематичний характер.

*І. М. Якименко, старш. викл.,
кафедра маркетингу*

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У ВИЩІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ

Вища освіта набуває особливого значення на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Причиною цього є не лише збільшення вдвічі кількості вищих навчальних закладів в Україні,